

Aan:

Mevrouw J. van Gilse (VVD), de heer K. van Vuuren (BBB) en de heer B. van den Dikkenberg (SGP)

In afschrift aan:

Provinciale Staten van Utrecht

Onderwerp	Beantwoording schriftelijke vragen ex. art. 51 betreffende 'Hoeveel incidenten met wolf moeten er nog volgen voor ingrijpen?'
Datum	09-08-2024
Documentnummer	UTSP-1451650717-8998
Contactpersoon	Madeleine Gerretsen
Telefoonnummer	+31652769586
E-mailadres	madeleine.gerretsen@provincie-utrecht.nl
Domein/opgave	LLO
Team	NEL
Bijlagen	Geen

Geachte mevrouw Van Gilse, heer Van Vuuren en heer Van den Dikkenberg,

Inleiding (fracties VVD, BBB en SGP)

Vandaag, 16 juli 2024, is er een schokkend verhaal op RTV Utrecht verschenen dat er mogelijk een kind is verwond en/of gebeten door een wolf op, wederom, landgoed Den Treek in Leusden.¹ De VVD, BBB en SGP maken zich inmiddels grote zorgen en is dit reden voor de partijen om wederom schriftelijke vragen te stellen aan Gedeputeerde Staten.

Vorige week, 8 juli jl., zijn er reeds schriftelijke vragen gesteld door de VVD en BBB, met onder andere de vraag of er sprake is van een Utrechtse probleemwolf, naar aanleiding van een waarschijnlijk dodelijke aanval van een wolf op een aangelijnde hond.² Dat was niet de eerste keer dat er incidenten met een wolf plaatsvinden op de Utrechtse Heuvelrug, tot dat moment gingen de berichten vooral over aanvallen van de wolf op vee.³

De VVD, BBB en SGP vragen zich af of, als de berichten van vanmiddag bevestigd worden, er inmiddels te spreken is van een probleemwolf. In de beantwoording van de vragen van 8 juli jl. is door Gedeputeerde Staten aangegeven dat het niet gaat om het aantal incidenten, maar om de aard daarvan of er sprake is van een

¹ RTV Utrecht, 16 juli 2024, Kind gewond bij incident op landgoed Den Treek, mogelijk door wolf, raadpleegbaar via: [Kind gewond bij incident op landgoed Den Treek, mogelijk door wolf - RTV Utrecht](#).

² NOS, 6 juli 2024, Hond in Leusden aangevallen en meegenomen, provincie vermoedt door wolf, raadpleegbaar via: <https://nos.nl/artikel/2527766-hond-in-leusden-aangevallen-en-meegenomen-provincie-vermoedt-door-wolf>

³ O.a. RTV Utrecht, 2 april 2024, Negen dode schapen gevonden bij landgoed in Leusden, vermoedelijk wolvenaanval, raadpleegbaar via: <https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/3716930/negen-dode-schapen-gevonden-bij-landgoed-in-leusden-vermoedelijk-wolvenaanval>, Algemeen Dagblad, 2 april 2024, Negen schapen doodgebeten op landgoed Den Treek, beheerder geeft wolf de schuld, raadpleegbaar via: https://www.ad.nl/leusden/negen-schapen-doodgebeten-op-landgoed-den-treek-beheerder-geeft-wolf-de-schuld~a7efad08/?cb=b9d7a26257dbc6eefe7960e370342296&auth_rd=1

probleemwolf. In de beantwoording werd verwezen naar de Interventie richtlijnen van het Wolvenplan, door het Interprovinciaal Overleg opgesteld.⁴

Tijdens de bijpraatsessie op maandag 5 augustus 2024 is de situatie rond wolven op de Utrechtse Heuvelrug geschetst. Voor een goed begrip van de situatie wijzen we u op het verslag van deze bijeenkomst, in aanvulling op deze beantwoording.

Uw vragen met daarbij de antwoorden.

1. Het incident van 6 juli jl. werd door de provincie beschreven als “ongewenst gedrag” door een wolf.⁵ Indien het incident van vanmiddag 16 juli bevestigd wordt, hoe zou Gedeputeerde Staten dit incident dan beschrijven?

Antwoord:

Verschillende incidenten in onze provincie maken duidelijk dat niet iedere situatie exact terug te vinden is in de interventierichtlijn en dat er ook incidenten zijn die om interpretatie vragen. Beide incidenten (6 juli en 16 juli) zijn door wolvendeskundigen geduid als probleemsituaties.

Toelichting:

In de interventierichtlijnen wordt onderscheid gemaakt tussen een *probleemsituatie* en een *probleemwolf*. Het verschil tussen die twee is dat een *probleemwolf* problematisch gedrag vertoont dat niet noodzakelijk onnatuurlijk, maar wel afwijkend is. In een *probleemsituatie* gedraagt de wolf zich niet afwijkend, maar ontstaan wel conflictsituaties. Dergelijke situaties zijn niet helemaal te voorkomen, maar de impact kan met het nemen van de juiste maatregelen worden beperkt. Bij een echte probleemwolf kan, na nadere afweging, het verwijderen (met andere woorden doden) van dat individu uit de populatie uiteindelijk de enig overgebleven oplossing zijn.

2. Is er, als de berichten over het incident van 16 juli bevestigd worden, sprake van een probleemwolf?

Antwoord:

De interventierichtlijnen zien beide situaties (6 juli en 16 juli) als probleemsituatie. De wolf wordt tot op heden (9 augustus 2024) niet betiteld als probleemwolf. Als de situatie zich zonder provocatie van de wolf blijft voordoen is er wel sprake van een probleemwolf.

3. Welke stappen nemen Gedeputeerde Staten om te voorkomen dat een dergelijk incident zich (mogelijk nogmaals) of wellicht zelfs ingrijpender incident zich voordoet in onze provincie?

Antwoord:

Via vergunningverlening en publieksvoorlichting, doet Gedeputeerde Staten alles binnen de wettelijke mogelijkheden om te komen tot een oplossing voor de huidige situatie. Voor zover regelgeving tekortschiet, zoeken we samen met gemeenten, andere provincies en het Rijk naar een oplossing. Op die manier werken we aan een toekomstbestendige oplossing voor alle belanghebbenden.

⁴ BIJ12, Wolf, beleid en organisatie, te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerp/wolf/beleid-en-organisatie/>

⁵ Provincie Utrecht, 6 juli 2024, https://www.linkedin.com/posts/provincie-utrecht_wolf-en-mens-bij12-activity-7215422675932901376-RYzP?utm_source=share&utm_medium=member_desktop

4. Zou een dergelijk incident als zich mogelijk vanmiddag heeft voorgedaan, volgens Gedeputeerde Staten voldoende onderbouwing geven voor een vergunning voor het verjagen van de wolf, bijvoorbeeld met paintball-kogels?

Antwoord:

Deskundigen hebben mede naar aanleiding van dit incident geoordeeld dat negatieve conditionering aangewezen is. De onderbouwing van zo'n vergunning moet zeer gedegen zijn om te voldoen aan wettelijke vereisten en om een eventuele rechterlijke toetsing te kunnen doorstaan.

Vervolg inleiding (vragenstellers)

In het artikel is onder meer te lezen: "BIJ12, de organisatie die voor provincies de wolvenstand in Nederland bijhoudt, zegt niet op de hoogte te zijn gebracht van het incident."

5. Is BIJ12 inmiddels op de hoogte gebracht van het incident?

Antwoord:

BIJ12 is de organisatie waar verzoeken tot taxatie van de schade, mogelijk als gevolg van een aanval van een wolf worden gemeld. BIJ 12 is niet de organisatie waar incidenten worden gemeld. In geval van incidenten, deze worden gemeld bij het wolvenmeldpunt. Dat is direct gedaan.

6. Zo nee, gaat de provincie Utrecht BIJ12 op de hoogte brengen?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 5. Overigens kan ik u laten weten dat er ook direct diezelfde dag contact geweest is met Bij12. Zij hebben daarbij hun hulp aangeboden gezien zij weten dat wij in Utrecht te maken hebben met ingewikkelde problematiek die nog niet is voorgekomen in ons land (en daarbuiten).

Vervolg inleiding (vragenstellers)

In vragen van de VVD en CDA over het stijgend aantal aanvallen van de wolf op vee van 4 april jl. is onder meer gevraagd naar de DNA-onderzoeken, uitgevoerd door uitvoeringsorganisatie BIJ12. In die vragen is reeds gevraagd of frequenter, dan de huidige eens in de maand, DNA-onderzoek mogelijk is. In de beantwoording werd aangegeven dat er momenteel zelfs ca. 12 weken overheen gaan voordat de DNA-uitslagen op individueel niveau gereed zijn. Ook werd er in de beantwoording aangegeven dat Gedeputeerde Staten niet voornemens is het frequenter en sneller onderzoeken te agenderen in IPO-verband. Vervolgens is er in de beantwoording opgenomen: "We kunnen als wij de noodzaak daarvoor zien, denk daarbij aan een probleemsituatie, individueel als provincie om een snellere DNA-analyse verzoeken." VVD, BBB en SGP zijn bang dat de provincie door de lange onderzoektijd en lage frequentie van de onderzoeken, achter de feiten aanloopt en geen goed zicht kan krijgen op de aantallen en soorten wolven in onze provincie. Ook zijn de partijen bang dat zich al een probleemsituatie voordoet in onze provincie.

7. Vindt Gedeputeerde Staten dat er inmiddels mogelijk sprake is van een probleemsituatie?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 2.

8. Is Gedeputeerde Staten het met de VVD, BBB en SGP eens dat zo'n twaalf weken wachten voor uitslagen op individueel niveau ervoor kan zorgen dat we als provincie achter de feiten aan gaan lopen?

Antwoord:

Als we te maken hebben met incidenten die om snellere analyse vragen dan hebben we de mogelijkheid om een spoedanalyse-DNA te laten uitvoeren. Dat hebben wij gedaan na het incident op 16 juli. We hebben dus niet te maken gehad met een doorlooptijd van twaalf weken.

9. Wanneer is Gedeputeerde Staten precies bereid om toch het DNA onderzoek sneller en/of vaker plaats te laten vinden?

Antwoord:

Bij de recente incidenten heeft Gedeputeerde Staten om een spoedprocedure verzocht.

10. Weten de Gedeputeerde Staten uit Nederland elkaar goed te vinden in IPO verband op dit onderwerp? Is daar ook ruimte voor het innemen van standpunten of het adresseren van zaken waar zij tegenaan lopen met betrekking tot de wolf en het komen tot (gezamenlijke) oplossingen?

Antwoord:

De gedeputeerden met dit onderwerp (wolf) in de portefeuille hebben waar nodig rechtstreeks contact en komen regulier bij elkaar in de Bestuurlijke Advies Commissie Landelijk Gebied (BACLG). Gedeputeerde Sterk voelt ruimte voor hetgeen u noemt.

11. Vindt er overleg plaats met de minister van LNVN op dit onderwerp? Zo ja, hoe vaak en wat is daar tot nu toe uitgekomen? Zo nee, is Gedeputeerde Staten van plan een dergelijk overleg aan te vragen?

Antwoord:

Op 19 juli heeft gedeputeerde Sterk samen met burgemeester Bouwmeester gesproken met staatssecretaris Rummenie. Daarin is afgesproken om gezamenlijk te zoeken naar oplossingen. Met name aangaande de financiële consequenties van noodmaatregelen en wet- en regelgeving die in de weg staan aan een snelle reactie in acute situaties. Daarnaast is gezamenlijk met de provincies Gelderland en Drenthe per brief aandacht van de staatssecretaris gevraagd voor een oplossing. Medio augustus zal gedeputeerde Sterk opnieuw spreken met de staatssecretaris.

Vervolg inleiding (vragenstellers)

In de vragen van 8 juli jl. uitten de VVD en BBB zorgen dat zij bang waren geen toegang te hebben tot alle signalen en meldingen. Ook in de vragen van april zijn dergelijke zorgen geuit. Op dit moment publiceert BIJ12 op haar website steeds enkele gegevens over uitkomsten van de onderzoeken.

12. Is het mogelijk om ook de uitgebreide DNA analyses van de onderzoeken naar wolf beschikbaar te stellen?

Antwoord:

BIJ12 ontvangt alleen de DNA-uitslagen (soort, individu en of er sprake is van een in Nederland voorkomend type wolf). Wij ontvangen dezelfde informatie, behalve bij spoedprocedures. Dan wordt ook informatie gedeeld over de plekken waar het DNA is aangetroffen. Gedeputeerde Staten achten het tegenover betrokkenen niet wenselijk om die informatie integraal te publiceren.

Vervolg inleiding (vragenstellers)

In de vragen van 8 juli adresseerden de VVD en BBB al dat de toenemende incidenten zorgen voor grote onrust en zorgen in het landelijk gebied van onze provincie. Nu is in het artikel van RTV Utrecht van vanmiddag (16 juli) te lezen dat de betreffende buitenschoolse opvang (bso), waar het kind mee op het landgoed was vandaag, voorlopig niet meer met kinderen naar gebieden durft waar de wolf is gesignaleerd. De bso wordt in het artikel als volgt geciteerd: "Tot nader bericht verblijven wij deze zomer alleen in natuurspeeltuinen en gebieden waar de wolf niet is gesignaleerd. Wij laten ons eerst adviseren door experts alvorens we terugkeren in Den Treek", aldus de bso. De VVD, BBB en SGP zijn bang dat onze inwoners de recreatiegebieden, die juist bedoeld zijn om van gebruik te maken, in de provincie niet meer in durven of niet meer veilig kunnen betreden in de toekomst.

13. Is Gedeputeerde Staten het met VVD, BBB en SGP eens dat onze recreatiegebieden bedoeld zijn om van te genieten door onze inwoners én kinderen en dat het onwenselijk is als daar geen gebruik meer van durft te worden of kan worden gemaakt?

Antwoord:

Afsluiting van een gebied is inderdaad een verstrekkende maatregel die zo mogelijk voorkomen moet worden.

14. Welke stappen neemt Gedeputeerde Staten om te zorgen dat (buitenschoolse) kinderopvang locaties, scholen en alle andere inwoners de recreatiegebieden in onze provincie durven te (blijven) betreden?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 3.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen